

Afrapportering af sommerens forhandlinger om skibsophugning

Den 4.-8. juli blev der i Basel konventionens embedsmands arbejdsgruppe (OEWG) drøftet ophugning af skibe, og den 13.-15. juli var samme emne på dagsordenen i en arbejdsgruppe til IMO's miljøkomité (MEPC). Selve MEPC53 mødet fandt sted den 18.-22. juli, hvor komitéen tog stilling til anbefalingerne fra undergruppen, herunder særligt anbefalingen om, at udvikle ny regulering af ophugning af skibe i IMO.

Basel-konventionen OEWG4 (Open Ended-Working Group) møde d. 4.-8 juli 2005

OEWG4 vedtog tre beslutninger, der vedrører skibe:

- Miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe
- Fælles arbejdsgruppe under IMO/ILO/Basel konvention
- Forladte skibe på land og i havne

Den centrale beslutning om etablering af bindende regler for ophugning af skibe er den, der vedrører miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe.

I denne beslutning lægger parterne til Basel konventionen et fortsat pres på IMO om etablering af bindende regler for ophugning af skibe, der sikrer mindst det samme beskyttelsesniveau som under Basel konventionen. Dette gøres i beslutningen rent praktisk ved en generel henvisning til beslutningen fra Baselkonventionens 7. partskonference om dette emne (beslutning VII/26).

Operationelt opfordrer beslutningen til, at der arbejdes videre med at identificere områder som ikke er dækkede, overlap og forskelle mellem det rapporteringssystem, som vil blive etableret under IMO og det rapporteringssystem, som eksisterer under Basel konventionen. Formålet med dette er fra Basel konventionens side, på bedst mulig måde at bidrage til udviklingen af den fremtidige regulering i IMO.

Desuden opfordres der i beslutningen til, at der arbejdes videre med spørgsmålet om operative krav til ophugningsfaciliteterne, og tilstrækkelig kapacitet til miljømæssig forsvarlig ophugning. Beslutningen tilsiger desuden, at der etableres en web-baseret gruppe som skal arbejde videre med emnet mellem møderne. Danmark vil deltage i dette arbejde.

Beslutningen vedrørende den fælles arbejdsgruppe imellem IMO/ILO og Basel konventionen støtter det videre arbejde i denne gruppe; bifalder dagsordenen for det andet fælles møde; og opfordrer de udpegede repræsentanter såvel som andre parter til Basel konventionen til at deltage aktivt i arbejdsgruppen. I relation til den fælles IMO/Basel/ILO arbejdsgruppe skal det nævnes, at den ikke har besluttende kompetence i forhold til udvikling af regulering på området, men blot kan give anbefalinger videre til de tre organisationer.

Den sidste beslutning vedrører forladte skibe på land og i havne, og er en opfølgning af Basel-konventionens 7. partskonference i oktober 2004, hvor det blev besluttet at se nærmere på denne problematik. Området reguleres af London konventionen om anti-dumping, men da skibe som forlades ofte bliver et affaldsspørgsmål, håndteres det i regi af Basel konventionen ved i første omgang at få besvaret en række spørgsmål om emnet.

./. Beslutningerne fra OEWG4 vedlægges til udvalgets orientering.

MEPC arbejdsgruppe om ophugning af skibe og 53. miljøkomité møde

MEPC arbejdsgruppen om ophugning af skibe nåede frem til en indstilling til miljøkomitéen (MEPC53) om, at der skal etableres et sæt bindende regler i IMO om ophugning af skibe, samt om hvilke elementer af den eksisterende IMO vejledende guideline om ophugning af skibe, disse regler skal dække.

MEPC53 tiltrådte indstillingen fra arbejdsgruppen. Dermed er der i IMO's miljøkomité truffet beslutning om, at der skal etableres nye bindende regler i IMO om ophugning af skibe, og at disse regler skal inkludere krav til design og konstruktion af skibe, krav til ophugningsfaciliteterne samt krav til håndhævelse og kontrol.

Processen i IMO er herefter, at forhandling af de nye regler formelt skal sættes i gang gennem vedtagelse af en resolution i IMO's Assembly i november 2005, hvor selve mandatet til at udvikle ny bindende IMO regler for ophugning af skibe gives, og rammerne for forhandlingerne fastlægges, herunder hvilke elementer de nye regler

skal dække. På MECP53 mødet blev der udformet et udkast til ordlyden i IMO's Assembly resolution. Udkastet lægger op til, at de nye regler skal være klar til vedtagelse senest i 2008-09.

3

- ./ Til udvalgets orientering vedlægges MECP53's udkast til IMO Assembly resolution, samt rapporten fra arbejdsgruppen, som til sammen danner grundlag for det videre arbejde med udarbejdelse af de ny regler.

Foruden resultaterne i relation til nye IMO regler om ophugning af skibe, opnåedes der ved MEPC53 også enighed om, hvad der skal gøres her og nu, indtil den ny regulering er udviklet og træder i kraft. Den største sikkerhedsmæssige risiko ved ophugning af skibe ligger i, at de kan eksplodere i forbindelse med arbejdet, hvis de ikke er forsvarligt tømt for gasser. MEPC53 vedtog således en beslutning, der dels opfordrer ophugningsstaterne til at sørge for, at der stilles krav om en procedure i forbindelse med ophugningen, der sikrer, at skibene er 'gas free', dels opfordrer skibsejerne, til at lade skibene følge af et certifikat herom. Endvidere opfordres skibsejerne til kun at indgå kontrakt med de ophugningsfaciliteter, der stiller krav om, at et skib har et sådant certifikat. Beslutningen inkluderer en reference til den igangværende udfasning af enkeltskrogede olietankere, og det påpeges, at udfasningen ikke må medføre øget risiko for miljø og sikkerhed ved ophugning.

- ./ MEPC53 beslutningen om 'gas-free for hot work' vedlægges til udvalgets orientering.

Vurdering af resultatet

Det anses som et vigtigt skridt, at MEPC53 har godkendt rammerne for processen frem mod etablering af bindende regler om ophugning af skibe i IMO. Dette er et første og afgørende skridt for overhovedet at sætte forhandlingerne i gang. I den kommende proces med yderligere udmøntning af rammerne vil Danmark arbejde for, at basis elementerne i det ny instrument stikkes klart ud, herunder en tydelig henvisning til forudgående samtykke fra importstaten, for derved at få knæsat, at dette er en central del af rapporteringssystemet.

Af de elementer, der allerede er inkluderet i det foreliggende udkast til resolution, er henvisningen til kravene til ophugningsfaciliteterne meget central for Danmark, idet dette skal sikre, at ophugningsfaciliteterne godkendes efter internationale retningslinjer. Gennem denne type krav vil man kunne undgå diskussioner om hvorvidt et skib er affald eller ej, og sikre, at det kun må hugges op på ophugningsfaciliteter, der er godkendte efter internationale retningslinjer.